

Vlaams Ministerie
van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie
Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Gemeentelijke Basisschool te Diepenbeek

Hoofdstructuur bao

	Instellingsnummer	14911
	Instelling	Gemeentelijke Basisschool
directeur		Nico STEEGMANS
adres		Kloosterstraat 34 - 3590 DIEPENBEEK
telefoon		011-32.33.68
fax		011-32.43.20
e-mail		gbs.diepenbeek@skynet.be
website/URL		http://www.diepenbeek.be/gem-basisschool
	Bestuur van de instelling	961599 - Gemeentebestuur van Diepenbeek te DIEPENBEEK
adres		Dorpsstraat 14 - 3590 DIEPENBEEK
	Scholengemeenschap	118786 - Alken-Diepenbeek-Kortessems-Nieuwerkerken te DIEPENBEEK
adres		Kloosterstraat 34 - 3590 DIEPENBEEK
	CLB	114264 - Provinciaal CLB Limburg te HASSELT
adres		Willekensmolenstraat 140 - 3500 HASSELT
	Dagen van het doorlichtingsbezoek	19/09/2011, 20/09/2011 en 22/09/2011
	Einddatum van het doorlichtingsbezoek	22/09/2011
	Datum bespreking verslag met de instelling	07/10/2011
	Samenstelling inspectieteam	
	Inspecteur-verslaggever	Hilde Schoofs
	Teamleden	Ann Vananroye Frieda Thiels
	Deskundige(n) behorend tot de administratie	nihil
	Externe deskundige(n)	nihil

INHOUDSOPGAVE

INLEIDING	3
1. SAMENVATTING	5
2. FOCUS VAN DE DOORLICHTING	6
2.1 Leergebieden in de focus	6
2.2 Procesindicatoren of -variabelen in de focus	6
3. VOLDOET DE SCHOOL AAN DE ERKENNINGSVOORWAARDEN?	7
3.1 Kleuteronderwijs: wiskundige initiatie	7
3.2 Kleuteronderwijs: wereldoriëntatie	7
3.3 Lager onderwijs: wiskunde	7
3.4 Lager onderwijs: wereldoriëntatie	7
4. BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	7
4.1 Begeleiding	7
4.2 Evaluatie	7
5. ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	7
6. STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	7
6.1 Wat doet de school goed?	7
6.2 Wat kan de school verbeteren?	7
6.3 Wat moet de school verbeteren?	7
7. ADVIES	7
8. REGELING VOOR HET VERVOLG	7

INLEIDING

Dit verslag is het resultaat van de doorlichting van uw instelling¹ door de onderwijsinspectie van de Vlaamse Gemeenschap. Het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 geeft haar de opdracht hiertoe.

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de instelling de erkenningsvoorwaarden respecteert, of ze op systematische wijze haar eigen kwaliteit bewaakt en of ze zelfstandig de tekorten kan remediëren.

Het advies in dit verslag heeft betrekking op alle erkenningsvoorwaarden uitgezonderd de voorwaarden betreffende hygiëne, veiligheid en bewoonbaarheid.

Vanaf het schooljaar 2011-2012 vindt de controle op de erkenningsvoorwaarden betreffende bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne gelijktijdig met de doorlichting plaats. Deze controle op bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne resulteert in een afzonderlijk verslag. Alle verslagen worden gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Het referentiekader dat de onderwijsinspectie gebruikt bij een doorlichting is opgebouwd rond de componenten context, input, proces en output:

- context: de omgevingskenmerken en de kenmerken van administratieve, materiële, bestuurlijke en juridische aard die de instelling karakteriseren
- input: kenmerken van het personeel en van de leerlingen of cursisten van de instelling
- proces: initiatieven die een instelling neemt om output te realiseren, rekening houdend met haar context en input
- output: de resultaten die de instelling met haar leerlingen of cursisten bereikt.

Meer info over het CIPO-referentiekader vindt u op www.onderwijsinspectie.be.

De doorlichting bestaat uit drie fases: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en de verslaggeving.

Tijdens het vooronderzoek selecteert de onderwijsinspectie de onderwijsdoelstellingen en de procesindicatoren of -variabelen die het inspectieteam onderzoekt tijdens het doorlichtingsbezoek.

Tijdens het doorlichtingsbezoek verzamelt het inspectieteam bijkomende informatie via observaties, gesprekken en analyse van documenten.

Het resultaat van de doorlichting is het doorlichtingsverslag.

Het doorlichtingsverslag vangt aan met een voor het brede publiek toegankelijke samenvatting. Het vervolgt met een beschrijving van de doorlichtingsfocus.

Tijdens een doorlichting zoeken de onderwijsinspecteurs een antwoord op drie onderzoeksvragen:

- In welke mate voldoet de instelling aan de onderwijsdoelstellingen? (het erkenningsonderzoek)
- In welke mate onderzoekt en bewaakt de instelling op een systematische manier de kwaliteit van de processen zodat deze bijdragen tot het bereiken/nastreven van de onderwijsdoelstellingen? (het kwaliteitsonderzoek)
- Is er in de instelling een algemeen beleid dat het mogelijk maakt om zelfstandig tekorten weg te werken? (het onderzoek 'algemeen beleid')

In drie hoofdstukken geeft de onderwijsinspectie een antwoord op deze vragen.

¹ Instelling: onderwijsinstelling of CLB (Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, artikel 2, 11°). Onderwijsinstelling: een pedagogisch geheel waar onderwijs georganiseerd wordt en waaraan een uniek instellingsnummer toegekend is (Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, artikel 2, 13°).

Om de kwaliteit van de processen in kaart te brengen gebruikt de onderwijsinspectie een kwaliteitswijzer. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de instelling bij haar activiteiten aandacht heeft voor

- doelgerichtheid: welke doelen stelt de instelling voorop?
- ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de instelling om efficiënt en doelgericht te werken?
- doeltreffendheid: worden de doelen bereikt en gaat de instelling dit na?
- ontwikkeling: heeft de instelling aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

Meer informatie over de kwaliteitswijzer vindt u eveneens op www.onderwijsinspectie.be.

Wat de instelling goed doet, wat de instelling kan verbeteren en wat de instelling moet verbeteren komt aan bod bij 'Sterktes en zwaktes van de instelling'.

Het doorlichtingsverslag eindigt met een advies dat betrekking heeft op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de instelling. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de instelling of van structuuronderdelen
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen als de instelling binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de instelling de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve verslag informeert de directeur van de instelling leerlingen, ouders en/of cursisten over de mogelijkheid tot inzage. De directeur van het centrum voor leerlingenbegeleiding informeert de centrumraad.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de instelling het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de instelling of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De instelling mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1. SAMENVATTING

De gemeentelijke basisschool te Diepenbeek, bestaande uit twee vestigingsplaatsen, manifesteert zich als een **zorgzame en laagdrempelige school**. De school levert wezenlijke inspanningen om **kwaliteitsvol onderwijs** aan te bieden met het oog op de totale persoonlijkheidsontwikkeling. Het team kan vanuit haar werking aantonen dat de school **voldoet aan haar maatschappelijke opdracht**. Om het effect van haar onderwijs te meten, verzamelt de school voornamelijk gegevens uit het kleuter- en leerlingvolgsysteem, de eigen en methodegebonden toetsen, de observaties, het kleuter- en leerlingenwerk en de resultaten van de centrale proeven. Het lerarenkorps beschikt over het nodige zelfevaluerend vermogen en wendt **de verzamelde outputgegevens** aan om stil te staan bij de kwaliteit van het aangeboden onderwijs en om eventueel de onderwijspraktijk en het -aanbod bij te sturen.

Tijdens de doorlichting zoomde de inspectie in op de leergebieden wiskunde en wereldoriëntatie.

In **de kleuterafdeling** streven de leidsters de basiscompetenties voor **wiskundige initiatie** en **wereldoriëntatie** geïntegreerd en thematisch na.

De kleuters krijgen een waaier van activiteiten aangeboden die gericht zijn op het beleven, exploreren en experimenteren. Werkelijkheidsgericht onderwijs krijgt duidelijk gestalte. Via een krachtige leeromgeving, diverse interactieve werk- en groeperingsvormen en een begeleidende onderwijsstijl slaagt het team erin om ruime kansen te creëren ter bevordering van het actief en ervaringsgericht leren. Het team staat nu voor de uitdaging om via een transparant en functioneel bewakingssysteem na te gaan of het aanbod volledig dekkend is voor alle ontwikkelingsdoelen en leerplandoelen.

In **de lagere afdeling** zorgt het gebruik van een onderwijsleerpakket voor **wiskunde** voor de nodige verticale samenhang. In de meeste klassen wordt er voldoende uitgegaan van realistische situaties die probleemstellend worden aangeboden. Vanuit een kritische analyse voerde het team in het verleden een aantal bijstellingen door met het oog op een vervollediging van het aanbod. Om in te spelen op de verschillen tussen de leerlingen maken de leraren gebruik van diverse uitgewerkte differentiatievormen. De kinderen krijgen kansen om aan gepaste opdrachten te werken. De leden van het zorgteam ondersteunen deze werking.

Voor het leergebied **wereldoriëntatie** hanteren de teamleden een verscheidenheid aan bronnen. Nog niet alle leraren hebben de gewoonte om het leerstofaanbod te plannen en te bewaken vanuit de leerplandoelen. Het leerplan vormt nog in beperkte mate de leidraad voor het onderwijsaanbod en de bijhorende evaluatie. Deze laatste beperkt zich nog vaak tot het meten van reproduceerbare kennis. In verschillende klassen slagen de leraren erin om het onderwijs werkelijkheidsgericht aan te bieden en benutten werkvormen die het actief leren ondersteunen. Het domein techniek wordt prioritair uitgewerkt. In aanvang onderneemt de school de nodige stappen om het aanbod op termijn bij te sturen, te bewaken en de verticale opbouw te versterken.

Het schoolteam slaagt erin om een veilig en stimulerend schoolklimaat te creëren waarbij duidelijke school- en klasafspraken voorhanden zijn. Tevens neemt het team waardevolle initiatieven gericht op **de sociale en emotionele begeleiding** van de kinderen en levert inspanningen om deze ontwikkeling positief te beïnvloeden. Zowel preventieve als remediërende initiatieven getuigen hiervan.

Wat **de rapporteringspraktijk** betreft, informeert de school de ouders op geregelde tijdstippen over de vorderingen van de kinderen. Het schoolrapport bestaat uit een cijferrapport voor de leergebieden en een waardering voor bepaalde leer- en leefhoudingen. Sommige teamleden zijn zich ervan bewust dat het rapport aan een kritische analyse toe is om de schoolvisie in de praktijk gestalte te geven. Dit biedt

mogelijkheden om de ouders op een transparante wijze te briefen over de brede beeldvorming van hun kind.

Het interne leiderschap vertrouwt op de inzet en de deskundigheid van zijn teamleden. Jaarlijks werkt de school **prioriteiten** uit die gekozen worden op basis van externe evaluaties, recente onderwijsontwikkelingen of interne impulsen. Er gaat een sterke aandacht uit naar het gezamenlijk vorderen, waarbij haalbaarheid en geleidelijkheid sleutelbegrippen zijn. De uitwerking van deze prioriteiten kan nog aan diepgang en kwaliteit winnen door ze meer te faseren en een timing voor de verschillende fasen uit te werken.

De school weet haar **autonomie** goed te gebruiken in functie van haar **maatschappelijke opdracht**. Het open en positief schoolklimaat, het participatieve beleid en de collegiale samenwerking vormen de basis van een almaar **groeïende en resultaatgerichte schoolontwikkeling**. De inspectie sluit deze doorlichting af met **een gunstig advies** en is ervan overtuigd dat er voldoende garanties zijn dat de school de ingeslagen weg verder zal zetten.

2. FOCUS VAN DE DOORLICHTING

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting heeft de inspectie leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen geselecteerd voor onderzoek tijdens de doorlichtingsbezoeken.

2.1 Leergebieden in de focus

Kleuteronderwijs

wiskundige initiatie

wereldoriëntatie

Lager onderwijs

wiskunde

wereldoriëntatie

2.2 Procesindicatoren of -variabelen in de focus

Onderwijs

Begeleiding

Socio-emotionele begeleiding

Evaluatie

Rapporteringspraktijk

3. VOLDOET DE SCHOOL AAN DE ERKENNINGS-VOORWAARDEN?

Het onderzoek naar het voldoen aan de erkenningsvoorwaarden levert voor de geselecteerde leergebieden het volgende op:

3.1 Kleuteronderwijs: wiskundige initiatie

Voldoet

Motivering

- Het kleuterteam levert inspanningen om de ontwikkelingsdoelen en de leerplandoelen na te streven. Om na te gaan welke **basiscompetenties** al bereikt zijn, steunen de leidsters niet alleen op hun professionaliteit en onderwijservaring. De observaties, het kleuterwerk, het kindvolgsysteem en de resultaten van de schoolrijpheidstoets bieden zekerheid.
- Om **de doelgerichtheid van het aanbod** en de kwaliteit van het aangeboden onderwijs te verhogen, hanteren de kleuteronderwijzeressen recent een werkinstrument aangereikt door de onderwijskoepel. Om dit instrument te verkennen noteren de leidsters twee doelen bij elke activiteit. In een volgende stap is het de bedoeling om te komen tot **een bewakingssysteem** zodat het team kan nagaan of het aanbod dekkend is voor het nastreven van alle leerplandoelen.
- Om **de continuïteit en de gradatie** te ondersteunen, maakte het team onder meer afspraken over het gebruik van kalenders en getalbeelden. Deze afspraken en de integratiemomenten verkleinen de drempel naar het eerste leerjaar.
- In het hele klasgebeuren is de wiskundige initiatie **geïntegreerd**. In de thema's is er aandacht voor het nastreven van wiskundige begrippen en symbolen. De leidsters grijpen dagelijkse gebeurtenissen en situaties aan om kleuters op een spontane manier in aanraking te brengen met wiskundige begrippen.
- De speel- en werkhoecken en de ruim voorhanden zijnde ontwikkelingsondersteunende spelen bieden voldoende mogelijkheden om ervaringen op te doen met tellen, ordenen, vergelijken, meten, ruimte en tijd en het construeren van dingen. Deze **rijke en stimulerende leeromgeving** biedt heel wat kansen om te manipuleren, te exploreren en te experimenteren. Het voorbereidend rekenen krijgt ruime aandacht.
- Om **de vorderingen** van de kleuters in kaart te brengen screenen de leidsters op geregelde tijdstippen het welbevinden en de betrokkenheid van de kleuters. Ook de wiskundige competenties worden in kaart gebracht. Een ontwikkelingslijn dient hierbij als referentiekader. Bij de oudste kleuters vervolledigen de kleuteronderwijzeressen het beeld door middel van een schoolrijpheidstoets.
- Om in te spelen op **de noden** van de kleuters differentiëren de leidsters zowel in de instructie en de begeleiding als in het aanbod. Ook de GOK-leerkracht voorziet passende interventies.
- Het team stimuleert **de zelfsturing en de zelfstandigheid** van de kleuters. De visuele stappenplannen en de contractwerkjes bij de oudere kleuters zijn hiervoor illustratief.

3.2 Kleuteronderwijs: wereldoriëntatie

Voldoet

Motivering

- Uit de observaties, de planningsdocumenten, de gevoerde gesprekken en het kleuterwerk blijkt dat de leidsters inspanningen leveren om te voldoen aan de **decretaale opdracht**. Via het hanteren van een werkinstrument aangereikt door de

onderwijskoepel wil het team nagaan of het aanbod dekkend is voor alle leerplandoelen.

- Binnen de hele klaswerking besteden de kleuteronderwijzeressen aandacht aan **het welbevinden en de betrokkenheid** van de kleuters. De leidsters verwoorden dat dit de basisvoorwaarden zijn om tot ontwikkelen te komen.
- Voor **de inhoudelijke invulling** van de thema's kunnen de kleuteronderwijzeressen, naast de eigen ervaring en expertise, terugvallen op gevarieerd en rijk bronnenmateriaal. Om de tijd te structureren gebruiken de leidsters allerlei kalenders en/of daglijnen, die **de verticale samenhang** ondersteunen. Andere inhoudelijke afspraken ter bevordering van de graduele opbouw zijn eerder informeel.
- **De horizontale samenhang** is van nature aanwezig door de geïntegreerde en thematische aanpak. De leraren leggen voortdurend verbanden tussen de verschillende leergebieden en -domeinen. Naast de kalendergebonden thema's komen er ook thema's aan bod die nauw aansluiten bij de leef- en belevingswereld van de kleuters met aandacht voor milieu, gezondheid en verkeer. Sporadisch wordt er een thema door de kinderen aangebracht. Het actuele thema is duidelijk aanwezig in het klasbeeld.
- De leidsters realiseren een **sterk levensecht en werkelijkheidsgericht onderwijs**. De waarnemingen, het uitnodigen van experts, het verkennen van de nabije of verdere omgeving en het gebruiken van aanschouwelijke en realistische materialen illustreren deze werking. Door de thema's kenbaar te maken aan de ouders krijgen de kinderen de kans om attributen mee te brengen wat de interesse en de betrokkenheid aanzienlijk verhoogt.
- Via een krachtige leeromgeving, diverse interactieve werk- en groeperingsvormen en een begeleidende onderwijsstijl slaagt het team erin om ruime kansen te creëren ter bevordering van **het actief en ervaringsgericht leren**. Een gevarieerd aanbod aan ontwikkelingsmaterialen in de speel- en leerhoeken daagt uit tot beleven, exploreren en experimenteren. Toch kent een intentionele hoekenverrijking in sommige klassen nog groeikansen.
- Het team volgt **de evolutie** van de kleuters op. Vanuit geregelde observaties noteren de leidsters hun bevindingen in het kindvolgsysteem.
- Via onder meer het gebruik van stappenplannen stimuleren de leidsters **het zelfstandig handelen en het strategisch denken**.

3.3 Lager onderwijs: wiskunde

Voldoet

Motivering

- De school kan de nodige resultaten voorleggen waaruit blijkt dat het team **de leerplandoelen en de eindtermen** bij zoveel mogelijk leerlingen realiseert. De gegevens uit het leerlingvolgsysteem, het leerlingenwerk, de resultaten van methodegebonden toetsen en de scores van leerlingen in het vervolgonderwijs geven hiervoor de nodige indicaties.
- De leerlingen van het zesde leerjaar nemen deel aan de centrale proeven georganiseerd door de koepel. Het behoort reeds tot de schoolcultuur om via deze externe proeven **na te gaan** in welke mate de leerlingen de eindtermen voor wiskunde bereiken en hoe het aanbod op schoolniveau dient te worden bijgestuurd. De leraren verwoorden dat de overwegend goede resultaten hen sterken in de overtuiging dat ze goed onderwijs verstrekken.
- Voor **het aanbod** van wiskunde baseren de leraren zich op eenzelfde onderwijsleerpakket waardoor alle domeinen voldoende aandacht krijgen en er de nodige continuïteit is over de verschillende groepen heen. In het verleden werd dit

leerpakket vergeleken met het leerplan en voerde het team enkele bijstellingen door voor onder andere hoofdrekenen, bewerkingen en het gebruik van referentiematen.

- Bij het onderwijsleerproces wordt in de meeste klassen in voldoende mate uitgegaan van **realistische situaties** die **probleemstellend** worden aangeboden. De leraren grijpen naast momenten van klassikale instructies ook terug naar werk- en groeperingsvormen die de leerlingen toelaten om zelfstandig en coöperatief de leerinhouden te verwerken.
- Om een beeld te krijgen van **de beginsituatie** van de leerlingen doen de leraren een beroep op de informatie uit het leerlingvolgsysteem, de overgangsbespreking en de vele informele overlegmomenten.
- Op geregelde tijdstippen evalueert de school **de vorderingen** van de leerlingen. Het zijn vooral de methodegebonden toetsen, de gestandaardiseerde testen en het leerlingenwerk die richtinggevend zijn voor de detectie van kinderen met wiskundige problemen.
- Om in te spelen op **de verschillen** tussen de leerlingen maakt het team gebruik van diverse uitgewerkte differentiatievormen zoals het werken met de hulptafel en de klasdoorbrekende werking. De kinderen krijgen kansen om aan gepaste opdrachten te werken.
- De wiskundige ontwikkeling van de leerlingen wordt besproken op het multidisciplinaire overleg, waar het team een beroep kan doen op de expertise van de zorgcoördinator en de CLB-medewerker. **Kinderen met extra noden** krijgen ondersteuning vanuit het zorgteam. Indien nodig wordt via curriculumdifferentiatie een individueel traject uitgestippeld met een aangepaste evaluatie.
- Over het gebruik van **visuele stimulansen** in het klasbeeld zijn er weinig duidelijke afspraken voorhanden. Het gebruik van didactische wandplaten is afhankelijk van het aanvoelen van de groepsleerleraar. Afspraken hierover kunnen het effectieve en doelgerichte gebruik ervan tijdens het onderwijsleerproces bevorderen. Vermeldenswaard is de duidelijke gelijkgerichtheid bij het hanteren van de referentiematen voor meten.

3.4 Lager onderwijs: wereldoriëntatie

Voldoet

Motivering

- De planningsdocumenten, het leerlingenwerk en de uitgevoerde observaties illustreren dat het team inspanningen levert om **de leerplandoelen en de eindtermen** in voldoende mate te realiseren.
- Voor **de invulling van het onderwijsaanbod** gebruiken de leraren een verscheidenheid aan bronnen. Per leerjaar werd er een aanbod van thema's samengesteld. Nog niet in alle klassen kunnen de leraren op een verifieerbare wijze aantonen dat de leerplandoelen binnen de verschillende thema's in voldoende mate aan bod komen. De parallelleerkrachten plegen wekelijks overleg om de gelijkgerichtheid binnen de leergroepen te bevorderen. Formele inhoudelijke afspraken om de verticale samenhang en de continuïteit over de leergroepen heen te ondersteunen, zijn eerder beperkt.
- Het team koos ervoor om **het domein techniek** prioritair uit te werken. Na het volgen van nascholing hebben alle leraren hun activiteiten per klas opgelijst. Op deze basis wil het team het aanbod bijsturen, bewaken en de verticale opbouw versterken.
- De school hecht belang aan **verkeer-, gezondheids- en milieuopvoeding**. Voor het aanbod van verkeer beroept de school zich op eenzelfde onderwijsleerpakket.
- In de meeste klassen is er aandacht voor **de horizontale samenhang** tussen de leergebieden wereldoriëntatie en muzische vorming. Tevens creëren de leraren

impliciet kansen om de leergebiedoverschrijdende eindtermen 'sociale vaardigheden' en 'leren leren' te integreren in de lessen wereldoriëntatie.

- De uitstappen in de nabije en verdere omgeving, de meerdaagse extra-murosactiviteiten, het jaarlijkse schoolproject, het inschakelen van experts en het gebruik van concreet materiaal verhogen **de realiteitswaarde** van het onderwijs en sluiten aan bij de leef- en belevingswereld van de kinderen. In verschillende klassen hanteren de leraren werkvormen die **het actief leren** ondersteunen. De aanwending van de actualiteit is sterk leerkrachtafhankelijk en krijgt slechts in beperkte mate een plaats toebedeeld.
- De leerplandoelen zijn nog weinig het uitgangspunt voor **het opvolgen en evalueren** van de leerlingen. Toetsen zijn in sommige klassen nog te vaak eenzijdig gericht op kennisreproductie. Vaardigheden, inzichten en attitudes zijn minder een onderwerp van evaluatie en bespreking. De rapportering over wereldoriëntatie is voor ouders en leerlingen weinig richtinggevend. Het globale cijfer geeft niet aan op welke domeinen de evaluatie betrekking heeft en evenmin of het gaat om kennis, opgebouwde vaardigheden of ontwikkelde inzichten en attitudes. Hierin schuilt de mogelijkheid om criteria op schoolniveau te bespreken en gradueel uit te werken, wat de gelijkgerichtheid en de verticale opbouw bevordert.

4. BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of -variabelen levert het volgende op:

4.1 Begeleiding

4.1.1 Sociale en emotionele begeleiding

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:

- doelgerichtheid
- ondersteuning
- doeltreffendheid
- ontwikkeling.

Motivering

- Vanuit haar GOK-werking kiest de school ervoor om binnen de thema's 'preventie en remediëring van ontwikkelings- en leerachterstanden' en 'doorstroming en oriëntering' te werken aan **de sociale en emotionele begeleiding** van de kinderen.
- Er heerst op school **een stimulerend pedagogisch klimaat** met omgangsvormen die getuigen van wederzijds respect tussen de leraren en de leerlingen en tussen de leerlingen onderling. In de klassen heerst er een warme sfeer, in de school een kindvriendelijk klimaat. Er zijn duidelijke school- en klasafspraken aanwezig.
- De sociale en emotionele opvoeding neemt in de school een belangrijke plaats in. De teamleden halen aan dat **het welbevinden** van de kinderen **de basis** is om tot een verdere ontwikkeling te komen. Verschillende initiatieven zoals het peter- en meterschap, het werken met een klaspop, de klasdoorbrekende groeperingsvormen en de speelgoedkoffers, zijn dan ook ingebed in de dagelijkse school- en klaswerking.
- Periodiek **screenen** de leraren **het welbevinden en de betrokkenheid** van de hen toevertrouwde kinderen. In de lagere afdeling voeren zowel de leerlingen als de klasleerkracht deze screening uit. Deze resultaten worden naast elkaar gelegd om het beeld te verfijnen en markante vaststellingen op te sporen. Er volgt een bespreking met de zorgcoördinator wat mogelijk resulteert in het nemen van gepaste maatregelen.
- Via maandelijks gevisualiseerde aandachtspunten beoogt het team **de ontwikkeling van sociale vaardigheden**. Deze aandachtspunten brengen een aantal **houdingen**

onder de aandacht. Hier rest er de uitdaging om de acties gradueel over de leergroepen heen op elkaar af te stemmen en deze te linken aan de leergebiedoverschrijdende eindtermen sociale vaardigheden.

- De school voert **een doeltreffend antipestbeleid**. Hiermee wil ze vooral preventief werken. Na het volgen van nascholing en het afnemen van een enquête zowel bij kinderen als bij leerkrachten werkte het zorgteam een preventiebeleid uit in de vorm van een stappenplan. Verscheidene waardevolle initiatieven en acties geven het anti-pestbeleid gestalte.
- De school hecht veel aandacht aan **de gevoelens** van de kinderen. Reeds van in de kleuterklas werken de leraren aan 'het omgaan met gevoelens'. In de lagere school continueert het team deze werking. Het leren uiten en verwoorden van gevoelens, het benoemen van ongewenst gedrag en het leren zoeken naar een middel om het goed te maken, staan op het programma. De leraren van het zorgteam vervullen hierin een coördinerende en ondersteunende rol.

4.2 Evaluatie

4.2.1 Rapporteringspraktijk

De school staat voor wat betreft de kwaliteitsbewaking van deze indicator/variabele aan het begin van een ontwikkelingsproces.

Motivering

- Vanuit de schoolvisie wil de school aandacht besteden aan **de totale persoonlijkheidsontwikkeling**. Deze visie is slechts gedeeltelijk terug te vinden in de rapporteringspraktijk. Uit het schoolrapport blijkt het accent sterk te liggen op de cognitieve ontwikkeling. Sommige teamleden zijn zich hiervan bewust en geven aan dat het rapport toe is aan een kritische reflectie.
- Vier maal per schooljaar **informeert** de school de ouders **schriftelijk** over de leerprestaties en bepaalde leef- en leerhoudingen van hun kind. Het is niet duidelijk welk referentiekader de leraren gebruiken om de sociale vaardigheden en de leerhoudingen te beoordelen.
- **De mondelinge rapportering** naar de ouders toe, verloopt in beide niveaus via formele oudercontacten. In de kleuterafdeling beroepen de leraren zich op de gegevens uit het kleutervolgsysteem en de observaties om de ouders te informeren over de vorderingen. In de lagere afdeling zijn het vooral de evaluaties, de rapporten en de gegevens uit het leerlingvolgsysteem die als leidraad dienen om ouders de nodige informatie te verschaffen.
- Extra oudercontacten bij probleemsituaties en de informele contacten vullen **de structurele overlegmomenten** aan. Voorts kunnen de ouders de vorderingen van de leerlingen opvolgen via de schoolagenda, het leerlingenwerk en de toetsen.

5. ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op:

- De school **profileert** zich als **een laagdrempelige en zorgzame school**. Het team besteedt aandacht aan het stimuleren van het welbevinden en de betrokkenheid van alle kinderen.
- Het interne leiderschap streeft naar **een transparant en participatief beleid** dat bij het team resulteert in een bereidheid om 'samen school' te maken.
- De teamleden waarderen **de inzet** van de directeur, zijn menselijke benadering en zijn aanwezigheid op beide vestigingsplaatsen. Hierdoor is hij bereikbaar voor leerkrachten, leerlingen en ouders.
- De school werkt jaarlijks een aantal **prioriteiten** uit. Deze worden in overleg gekozen op basis van externe evaluaties, impulsen van het team en recente onderwijsontwikkelingen. De school koppelt haar nascholingsbeleid aan de prioriteitenwerking. Beleidsmatig is er een sterke aandacht voor het gezamenlijk vorderen in vernieuwingstrajecten waarbij haalbaarheid en geleidelijkheid sleutelbegrippen zijn. De gehanteerde implementatiestrategie kan nog aan kwaliteit winnen door ze meer te faseren en een timing voor de verschillende fasen uit te werken, zodat teamleden een duidelijk zicht hebben op het af te leggen traject.
- De personeelsvergaderingen zijn belangrijke **formele overlegmomenten** om de gelijkgerichtheid te bevorderen en om beslissingen te nemen. Met het zorgteam en de pedagogische werkgroep beschikt het interne leiderschap over een breed draagvlak om het beleid gestalte te geven. Ook de goede verstandhouding tussen de teamleden onderling en de vele **informele overlegmomenten** hebben een gunstige invloed op de schoolontwikkeling.
- De directeur vertrouwt op **de inzet en de deskundigheid** van de teamleden. Via de controle van planningsdocumenten, doorloopbezoeken en gesprekken blijft hij op de hoogte van de klaswerking. In functie van de gekozen schoolprioriteiten worden bij de leraren activiteiten of lessen bijgewoond, gevolgd door feedback. Deze bevindingen worden gesynthetiseerd en besproken op personeelsvergaderingen. Beginnende leraren krijgen systematisch een klasbezoek met een bijhorende evaluatie.
- In het kader van haar **kwaliteitszorg** neemt de school een aantal initiatieven om de eigen kwaliteit te bewaken en te verbeteren. De positieve ingesteldheid ten aanzien van feedback is groot. Het beleid gebruikt de informatie om op schoolniveau conclusies te trekken en om eventuele bijstellingen in het aanbod door te voeren.
- In het verleden werden via de GOK-werking verschillende initiatieven rond **taalvaardigheidsonderwijs** uitgewerkt. De school ervaart momenteel de noodzaak niet om werk te maken van een ruimer talenbeleid, daar de huidige leerlingenpopulatie weinig uitgesproken noden op dit vlak heeft.

6. STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden:

- De leraren slagen er in beide niveaus in om voor de leergebieden wiskunde en wereldoriëntatie een aanbod te realiseren dat beantwoordt aan de decretale opdracht.
- Heel wat leraren ondernemen stappen om het onderwijs werkelijkheidsgericht aan te bieden. Zij creëren rijke en levensechte leersituaties met ruimte voor leerlingeninitiatief.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen:

- De school manifesteert zich als een zorgzame school. De teamleden dragen het welbevinden en de betrokkenheid van de kinderen hoog in het vaandel. Een kindvriendelijke aanpak met aandacht voor de sociale en emotionele ontwikkeling is een belangrijke drager. Dit uit zich vooral in een respectvol klas- en schoolklimaat.

Wat betreft het algemeen beleid:

- De school beschikt over een gedreven, enthousiast en vernieuwingsbereid team dat openstaat voor onderwijsontwikkelingen en voor verdere professionalisering in het streven naar kwaliteitsvol onderwijs.
- Het team neemt de beschikbare outputgegevens ernstig om de eigen werking en kwaliteit kritisch te bekijken en bijstellingen door te voeren.
- In de school is er een duidelijke overlegcultuur aanwezig. Het 'samen school maken' is een verworvenheid.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden:

- De leraren van de kleuterafdeling kunnen de implementatie van het werkinstrument aangereikt door de onderwijskoepel verder zetten en op een verifieerbare en valide wijze nagaan of de leerplandoelen en ontwikkelingsdoelen in voldoende mate worden nagestreefd.
- In de lagere afdeling kunnen de leraren voor wereldoriëntatie, vertrekkende vanuit het leerplan, meer formele en klasoverschrijdende afspraken maken om de gradatie, continuïteit en volledigheid van het aanbod te bewaken.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen:

- De leraren van de lagere afdeling kunnen zich bezinnen over de evaluatie van het leergebied wereldoriëntatie.
- De teamleden kunnen de huidige rapporteringspraktijk kritisch analyseren en afstemmen op de schoolvisie die de totale persoonlijkheidsontwikkeling van de kinderen vooropstelt. Zo krijgen ouders een duidelijk beeld van het kennen, kunnen en zijn van hun kind.

Wat betreft het algemeen beleid:

- Vernieuwingsprioriteiten kunnen nog meer aan kwaliteit en diepgang winnen door ze meer te faseren en een timing voor de verschillende fasen uit te werken.

6.3 Wat moet de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden:

- Nihil

7. ADVIES

In uitvoering van het Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor erkenning

GUNSTIG

voor kleuteronderwijs en lager onderwijs.

8. REGELING VOOR HET VERVOLG

Nihil

Namens het inspectieteam, de inspecteur-verslaggever

Hilde Schoofs

Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de instelling:

Voor kennisname
Het bestuur of zijn gemandateerde

Naam: